

Sygn. akt I ACa 1070/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 lutego 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący-	Sędzia SA Anna Cesarz (spraw.)
Sędziowie:	SA Małgorzata Stanek SA Wiesława Kuberska
Protokolant:	st.sekr.sądowy Katarzyna Olejniczak

po rozpoznaniu w dniu 14 lutego 2014 r. w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa **R. G.**

przeciwko **J. C.**

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 1 lipca 2013r. sygn. akt II C 294/13

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od R. G. na rzecz J. C. kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie apelacyjne;**

3. **przyznaje i nakazuje wypłacić ze Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi na rzecz adwokata A. R. kwotę 3321 (trzy tysiące trzysta dwadzieścia jeden) złotych brutto tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.**

Sygn. akt I ACa 1070/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z 1 lipca 2013 r. Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił powództwo R. G. przeciwko J. C. zapłatę kwoty 150.000 zł i orzekł o kosztach procesu oraz kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu.

Sąd Okręgowy ustalił, że pozwana jest pracownikiem (...) Spółki z o.o. w Ł. i jednocześnie administratorem nieruchomości, położonej w Ł. przy ul. (...), w której powód zajmował lokal mieszkalny numer (...) na podstawie umowy najmu z 5 marca 2007 r. Wyrokiem z 7 października 2010 r. orzeczono eksmisję powoda i przyznano mu uprawnienie do otrzymania lokalu socjalnego. Na podstawie w.w. tytułu wykonawczego i wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego z 6 września 2011 r. pochodzącego od wierzyciela - (...) Spółki (...) - komornik sądowy przeprowadził egzekucję. W trakcie czynności egzekucyjnych, przeprowadzonych 23 listopada 2011 r., w obecności m.in. pozwanej, jako przedstawicielki wierzyciela sporządzony został protokół. Wynika z niego, że w lokalu zajmowanym przez powoda w dacie eksmisji, oprócz lodówki i bojlera elektrycznego, które komornik zajął i sprzedał wcześniej w toku prowadzonej egzekucji, znajdowały się stare i zniszczone rzeczy nie przedstawiające wartości. Wszystkie te rzeczy zostały spakowane do pudeł i przewiezione do magazynu w Ł., przy ul. (...). Wśród spisanych rzeczy znajdowała się także stara, skorodowana pralka. W dacie przeprowadzenia eksmisji powód przebywał w zakładzie karnym. Powód wielokrotnie umawiał się na spotkania z pozwaną w celu odebrania swoich rzeczy, jednakże albo nie stawiał się na nie lub chciał odebrać jedynie ich część, na co pozwana nie wyrażała zgody. Ostatecznie powód odebrał swoje rzeczy w maju 2012 r. Powód nie kwestionował spisu rzeczy, sporządzonego przez komornika, nie składał również skargi na jego czynności. Brodzik, kabina, drzwi oraz okna nadal znajdują się w lokalu nr (...), położonym w Ł., przy ul. (...), są na jego wyposażeniu i stanowią własność Spółki (...).

Na podstawie tych ustaleń Sąd Okręgowy uznał powództwo za bezzasadne. Powód dochodził od pozwanej odszkodowania za zabór mienia w postaci brodzika, kabiny prysznicowej, okna, drzwi, koca, 10 kompletów pościeli, elektronarzędzi, olejaka oraz za zniszczenie pralki, wydania rzeczy oraz przekazania części zasądzonej na jego rzecz kwoty na wskazany cel społeczny. Sąd I instancji wskazał, że podstawą roszczeń powoda w zakresie odszkodowania mógłby stanowić przepis art. 415 k.c., odnośnie wydania rzeczy - art. 222 k.c., zaś w części odnoszącej się do żądania przekazania 15% zasądzonej sumy na określony cel społeczny – art. 448 w zw. z art. 23 i 24 k.c.

Sąd I instancji uznał, że pozwana nie posiada legitymacji biernej w niniejszej sprawie. Jest ona pracownikiem Spółki (...) i jednocześnie administratorem nieruchomości, położonej w Ł. przy ul. (...), w której powód zajmował lokal mieszkalny numer (...) na podstawie umowy najmu z 5 marca 2007 r. Z tym też związany był jej udział w czynnościach eksmisyjnych powoda w dniu 23 listopada 2011 r. oraz w dalszych czynnościach zmierzających do zabezpieczenia i przechowania rzeczy powoda usuniętych z lokalu. Zgodnie z art. 120 § 1 k.p., w razie wyrządzenia przez pracownika przy wykonywaniu przez niego obowiązków pracowniczych szkody osobie trzeciej, osoba ta nie ma roszczenia o naprawienie tej szkody w stosunku do pracownika, gdyż do naprawienia tej szkody zobowiązany jest wyłącznie zakład pracy. W rezultacie powództwo nie mogło być skutecznie skierowane wobec pozwanej.

Niezależnie od tego Sąd Okręgowy stwierdził brak przesłanek warunkujących odpowiedzialność odszkodowawczą pozwanej. Udział pozwanej w przedmiotowych czynnościach związany był z realizacją przez wierzyciela prawomocnego orzeczenia sądu, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności, w drodze prawem do tego przewidzianej, przez właściwy organ. Nie można zatem mówić o jakimkolwiek zachowaniu, które byłoby bezprawne, a zatem sprzeczne z przepisami prawa. Nadto, powód nie wykazał również ani faktu poniesienia szkody, ani jej rozmiarów. Z protokołu zdawczo- odbiorczego lokalu z 5 marca 2007 r., sporządzonego w związku z zawarciem

przez powoda umowy najmu lokalu, z którego ostatecznie został eksmitowany wynika, że znaczna część przedmiotów objętych podstawą faktyczną pozwu nigdy nie stanowiła własności powoda. Dotyczy to w szczególności brodzika, kabiny prysznicowej, okna, drzwi, które w dacie objęcia przez powoda lokalu mieszkalnego były na jego wyposażeniu, w lokalu tym pozostały i stanowiły oraz nadal stanowią własność (...) Spółki (...). To z kolei oznacza, że powodowi nie przysługuje uprawnienie do żądania ich wydania. Odnośnie pozostałych przedmiotów wskazanych w pozwie w postaci kompletów pościeli, elektronarzędzi czy grzejnika (olejaka) Sąd I instancji zauważył, iż nie zostały one odnotowane w protokole z czynności komornika z 23 listopada 2011 r., zawierającym spis przedmiotów usuniętych z lokalu, który nie był przez powoda kwestionowany. Tym samym brak podstaw do uznania, iż powód wykazał, że przedmioty te istotnie były w lokalu, a nadto, że powód został ich pozbawiony w wyniku czynności opisanych w pozwie. Za nieudowodnione Sąd I instancji uznał również popsucie pralki przez pozwaną. Z tego samego protokołu czynności komornika wynika bowiem, że wskazywana przez powoda pralka już w chwili dokonywania czynności była stara i skorodowana.

Nieudowodnienie przez powoda przesłanek koniecznych do ustalenia odpowiedzialności pozwanej było dodatkową okolicznością uzasadniającą oddalenie powództwa.

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód, zaskarżając go w całości i zarzucając naruszenie art. 5 k.c. poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy z okoliczności sprawy wynika, iż działania pozwanej pozostają w sprzeczności z zasadami współżycia społecznego oraz błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że kabina prysznicowa znajdowała się na wyposażeniu lokalu, podczas gdy z protokołu zdawczo-odbiorczego lokalu z 5 marca 2005 r. wynika, że kabina prysznicowa nie znajdowała się w lokalu w dacie oddania go w najem powodowi.

W konkluzji powód wniósł o zmianę wyroku poprzez zasądzenie na jego rzecz od pozwanej kwoty 150.000 zł wraz z kosztami procesu w obu instancjach, ewentualnie uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Pozwana wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

Sąd Apelacyjny podzielił i przyjął za własne ustalenia faktyczne Sądu I instancji oraz ocenę prawną zgłoszonego roszczenia. Zarzuty skarżącego nie zasługują na uwzględnienie.

Najdalej idącą podstawą oddalenia powództwa był fakt, iż dochodzone pozwem roszczenie było związane z wykonywaniem przez pozwaną obowiązków pracowniczych w stosunku do pracodawcy – Spółki (...). Zgodnie z art. 120 § 1 k.p.c. w razie wyrządzenia przez pracownika przy wykonywaniu przez niego obowiązków pracowniczych szkody osobie trzeciej, zobowiązany do naprawienia szkody jest wyłącznie pracodawca. Sąd Okręgowy zasadnie zatem uznał, że roszczenie pozwu nie mogło być skierowane wobec pozwanej, która działała na rzecz i rachunek swojego pracodawcy. W apelacji nie został zawarty żaden zarzut, który odnosiłby się do tej podstawy oddalenia powództwa.

W rezultacie zarzuty apelacji mają charakter wtórny w stosunku do zasadniczej kwestii, jaką jest brak legitymacji procesowej pozwanej.

Ubocznie wypada jedynie zauważyć, że Sąd I instancji nie dopuścił się błędu w ustaleniach faktycznych przyjmując, że kabina prysznicowa i brodzik znajdują się na wyposażeniu lokalu zajmowanego przez powoda i stanowią własność

Spółki (...). Oceny tej nie zmienia treść protokołu zdawczo-odbiorczego lokalu z 5 marca 2007 r., w którym jako wyposażenie lokalu wymieniono jedynie brodzik (bez kabiny) - k.700dwr. Nie jest wykluczone, że wynika to jedynie z nieprecyzyjnego, niepełnego opisu tego elementu wyposażenia.

Gdyby nawet przyjąć, że w dacie przekazania powodowi lokalu nie był on wyposażony wabinę prysznicową, ale jedynie w brodzik, to powód nie wykazał zgodnie z art. 6 k.c., że kabina stanowi jego własność. Ustalenia tego faktu nie sposób dokonać także na podstawie domniemania faktycznego z art. 231 k.p.c. z odwołaniem się do treści protokołu zdawczo- odbiorczego oraz przyznania przez stronę pozwaną, że kabina prysznicowa znajduje się nadal w przedmiotowym lokalu.

Zakładając hipotetycznie, że kabina prysznicowa stanowi własność powoda trzeba zauważyć, iż zgodnie z art. 6d ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2005 r. Nr 31, poz. 266 ze zm.), która miała zastosowanie do umowy najmu zawartej z powodem, najemca może wprowadzić w lokalu mieszkalnym ulepszenia tylko za zgodą wynajmującego i na podstawie pisemnej umowy określającej sposób rozliczeń z tego tytułu. Po zakończeniu najmu wynajmujący może żądać usunięcia ulepszeń wprowadzonych przez najemcę z naruszeniem art. 6d i przywrócenia stanu poprzedniego, jeżeli nie naruszy to substancji lokalu, albo ulepszenia zatrzymać za zwrotem ich wartości uwzględniającej stopień zużycia według stanu na dzień opróżnienia lokalu (art. 6e ust. 2). Jeśliby zatem wynajmujący – właściciel lokalu zdecydował się zatrzymać ulepszenia dokonane przez najemcę bez jego zgody, to powodowi przysługiwałoby jedynie roszczenie o zwrot ich wartości uwzględniającej stopień zużycia. Tego powód nie udowodnił, zaś dochodzone w kwocie 150.000 zł odszkodowanie nie pozostaje w jakiegokolwiek rozsądnej relacji do potencjalnej wartości używanej kabiny prysznicowej.

Jeśli chodzi o pozostałe przedmioty, to Sąd I instancji słusznie zauważył, iż nie zostały one odnotowane w protokole z czynności komornika z 23 listopada 2011 r., zawierającym spis przedmiotów usuniętych z lokalu, który nie był przez powoda kwestionowany. Nie ma znaczenia dla oceny żądania o odszkodowanie to, że powód z obiektywnych przyczyn nie mógł być obecny przy czynnościach komornika. Nieudowodnione było też twierdzenie powoda o popsuciu pralki przez pozwaną.

Chybiony jest też zarzut naruszenia art. 5 k.c. W orzecznictwie SN ugruntowane jest stanowisko, że przepis art. 5 k.c. służy wyłącznie ochronie osoby zobowiązanej i nie może być samodzielną podstawą nabycia praw podmiotowych, te bowiem wywodzą się ze stanowiących je norm prawa materialnego (wyrok z 28 kwietnia 2000 r., II CKN 258/00, Lex, nr 52556, wyrok z 5 marca 2002 r., I CKN 934/00, Lex, nr 54371).

Jeśli chodzi o uniemożliwienie powodowi odebrania zdeponowanych rzeczy usuniętych z lokalu podczas eksmisji częściami, to gdyby nawet oceniać to żądanie pod kątem art. 415 k.c. czy też art. 448 w zw. z art. 24 k.c., to powód nie wykazał, że poniósł szkodę, względnie naruszono jego skonkretyzowane dobro osobiste w stopniu wywołującym poczucie krzywdy.

Na zakończenie wypada tylko zauważyć, że jedno z żądań pozwu - przekazanie 15% uzyskanej sumy odszkodowania na rzecz schroniska dla zwierząt, to nie jest żądanie związane z ochroną dóbr osobistych – bo tych okoliczności powód podnosił, ale dyspozycja wypłaty odszkodowania za zniszczone rzeczy, którego zasądzenia spodziewał się powód. Takiego spożytkowania żądanej kwoty mógł samodzielnie dokonać powód, w razie gdyby jego żądanie co do odszkodowania zostało uwzględnione. Dlatego art. 24 i 448 k.c. nie miał w tym zakresie zastosowania.

Z tych wszystkich względów Sąd Apelacyjny oddalił apelację, na podstawie art. 385 k.p.c.

Rozstrzygnięcie o kosztach zapadło w oparciu o art. 98 § 1 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy. Wysokość tych kosztów ustalono z uwzględnieniem § 2 ust. 1-3 i 6 pkt 6 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych ... (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu odwoławczym orzeczono na podstawie § 19, 20 w z w. z § 2 ust. 1-3 i 6 pkt 6 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.).